

Turvetoimialaa koskevan tiedon tuottaminen

Tilanne 24.03.2022

Hankkeen tarkoitus

Hankkeen tekijä: Kehittämissyhtiö Karstulanseutu Oy ja kumppanina Keski-Suomen Liitto.

Rahoittaja: Keski-Suomen Ely-keskus

Hanke käynnistyi syyskuussa 2021 ja valmistuu maaliskuussa 2022. Nämä diat ovat 24.03.2022 mennessä kerätyistä tiedoista koostettu.

Hankkeen tarkoituksena on tuottaa informaatiota (kunnille, yrittäjille, TE toimistolle ja Keski-Suomen Liitolle) sekä tuoda alueelle lisää asiantuntijuutta muutoksesta, joka tulee aiheutumaan turvetuotantoalaa kohdanneesta nopeasta alasajosta. Talven 2020 – 2021 aikana valtion toimenpiteiden seurauksena turvetuotanto ja turpeen käyttö energialähteenä väheni liki 30 %. Tämän vaikutus näkyy rajusti myös Keski-Suomen elinkeinoelämässä. Keski-Suomessa on yli 5 300 ha turvesoita, josta mm. Karstulassa on noin 33% eli 1750ha, kuten myös turvetuotannon työpaikoista. Turvetuotannossa työllistyy Keski-Suomessa reilut 300 henkilöä.

Hankkeessa selvitetään Keski-Suomen turvealan yritysten tilanne, käydään läpi eri turpeentuotantoalueet, loppuhoitoa silmällä pitäen. Käydään läpi henkilöstömäärät ja suunnitellaan jatkotoimenpiteitä mitä turveala ja sen kohtaama muutos todella tarvitsee tilanteesta selvitäkseen.

Hankkeen tavoitteena on siis: 1) Etsiä kaikki mahdollinen ja tarvittava perusinformaatio mitä tulee turvetuotantotoimialan tilanteeseen ja mitä pitää ottaa huomioon toimialan kehittämisessä. 2) Koordinoida toimialan yritysten, kuntien, TE toimiston, Keski-Suomen Liiton ja muiden toimijoiden välistä keskustelua mm. työpaikkojen uudelleen järjestämisessä sekä toimialanyritysten tilanteen helpottamisessa. 3) Aktivoida yritykset suunnittelemaan ja valmistelemaan jatkotoimenpiteitä toimialan muutoksessa.

Keski-Suomen turvetuottajat/urakoitsijat lukuina

- tällä hetkellä 64 yksityistä yrittäjää hankkeen kirjoilla
- 24 urakoitsijaa + kahdeksan urakoitsijaa maakunnan ulkopuolelta
- 17 lopettanut tai vaihtanut alaa.
- 57 yrityksen tilanne selvitetty
- 24 kpl yrittäjiä, joilla ympäristölupia tuotantoalueista voimassa (ELY)
- 85% kaikesta toiminnasta pohjoisessa Keski-Suomessa, josta 75% Karstulassa

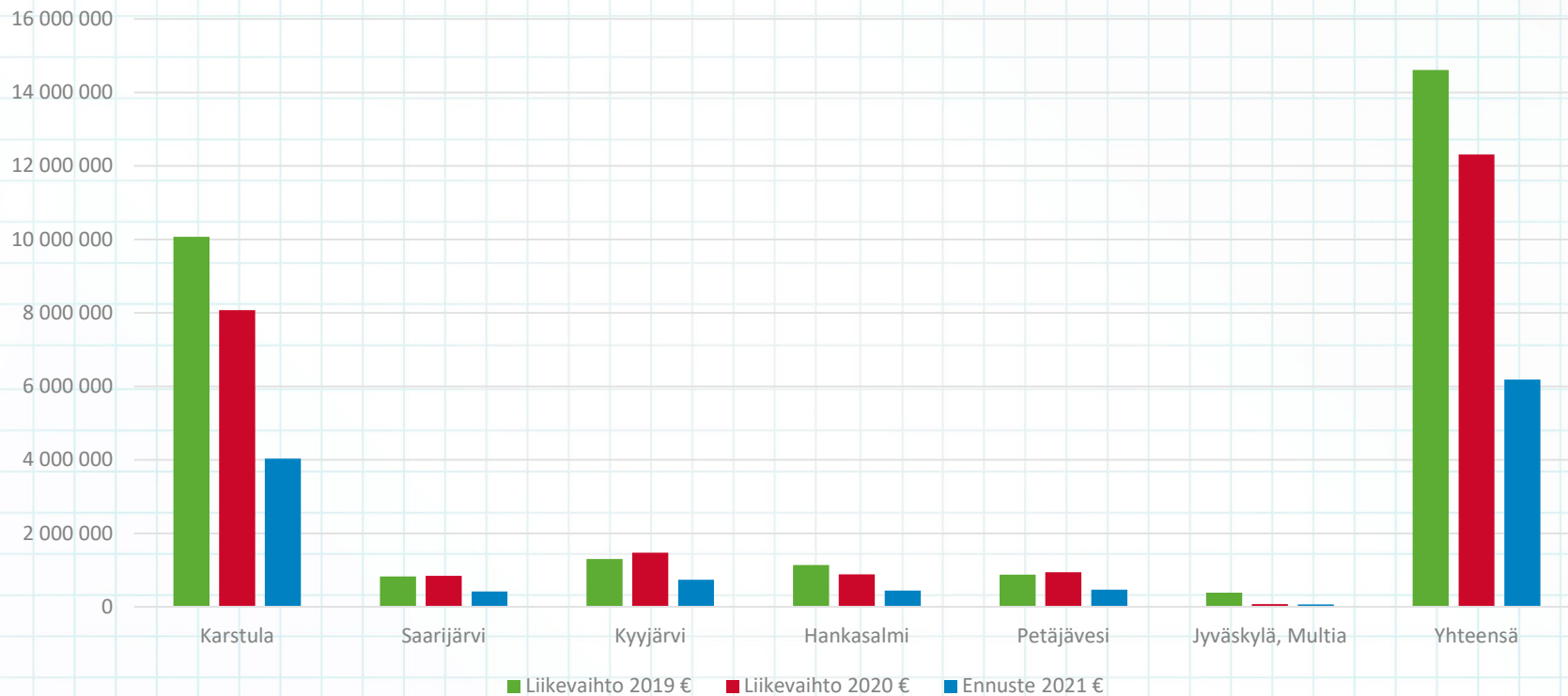
Osakeyhtiöitä	21	kpl
Toiminimiä	32	kpl
Avoin yhtiö	5	kpl
Sivuelinkeinona harjoittava	3	kpl
Kommandiittiyhtiöitä	3	kpl

Tilanne tällä hetkellä

- Liikevaihdon muutos vuosina 2019-2020 on suurimmalla osalla yrityksiä merkittävästi laskeva.
- Kasvu-/kuiviketurpeen tuotanto kulkee energiaturpeen mukana.
- Joillain yrityksillä muutakin toimintaa
- Yritysten kotipaikka ja hallinnassa olevat tuotantoalueet eivät välttämättä ole samassa kunnassa. Samoin urakoitsijat voivat olla eri kunnasta.
- Tuotantokoneiden kohtalo?
- Joillakin tuottajilla jo parin vuoden turpeet varastossa
- Urakoitsijoilla tilanne hankala töiden/tulevaisuuden suhteen
- Lintilälle toimitettu alustavia tuloksia 22.10.2021
- TEM:ltä saatu tietoa kansallisten tukien tilanteesta
  - Luopumistuki ja romutustuki 60 milj. valmistelussa
    - 10 miljoonaa toteutuksessa (neuvontaa, metsitystä ja investointeja)
- Lausunto romutustuesta jätetty 7.12.2021
- Tuet **de minimis**-periaatteella. 200k€, kolme vuotta.
- Romutustuki voimaan 27.1.2022
- Romutustuki käytetty 23.3 mennessä. Hakemuksia 390kpl.
- Lausunto luopumistuesta jätetty 28.1.2022

Tilanne tällä hetkellä

Keski-Suomen turveyritykset liikevaihdon kehitys

Tilanne tällä hetkellä

- Varastoista myymättä noin 250 000 m³, eli noin 2,5 miljoonan euron verran.
- Huoltovarmuuskeskuksen mukaan ei enää varteenotettava polttoaine (HS 15.11.21)
- Sopimuksissa lyhyet irtisanomisajat, noin 6kk.
- Tuotantoalueiden jäljellä oleva potentiaali on **vähintään** noin 8,2 miljoonaa kuutiota, eli noin 82 miljoonan euron liikevaihto.
- Tuotantokoneiden arvo on laskettu normaalin markkinatilanteen mukaan (50% hankintahinnasta)
- Tuotantokoneiden arvo noin 5 miljoona euroa
- Muu kalusto on myös laskettu normaalin markkinatilanteen mukaan, mutta hintapainetta alaspäin on, kun koneita tulee markkinoille paljon.
- Muun kaluston arvo noin 9 miljoonaa euroa
- Kaikki hinnat alv 0%.

Työllisyys, PA ja kulut

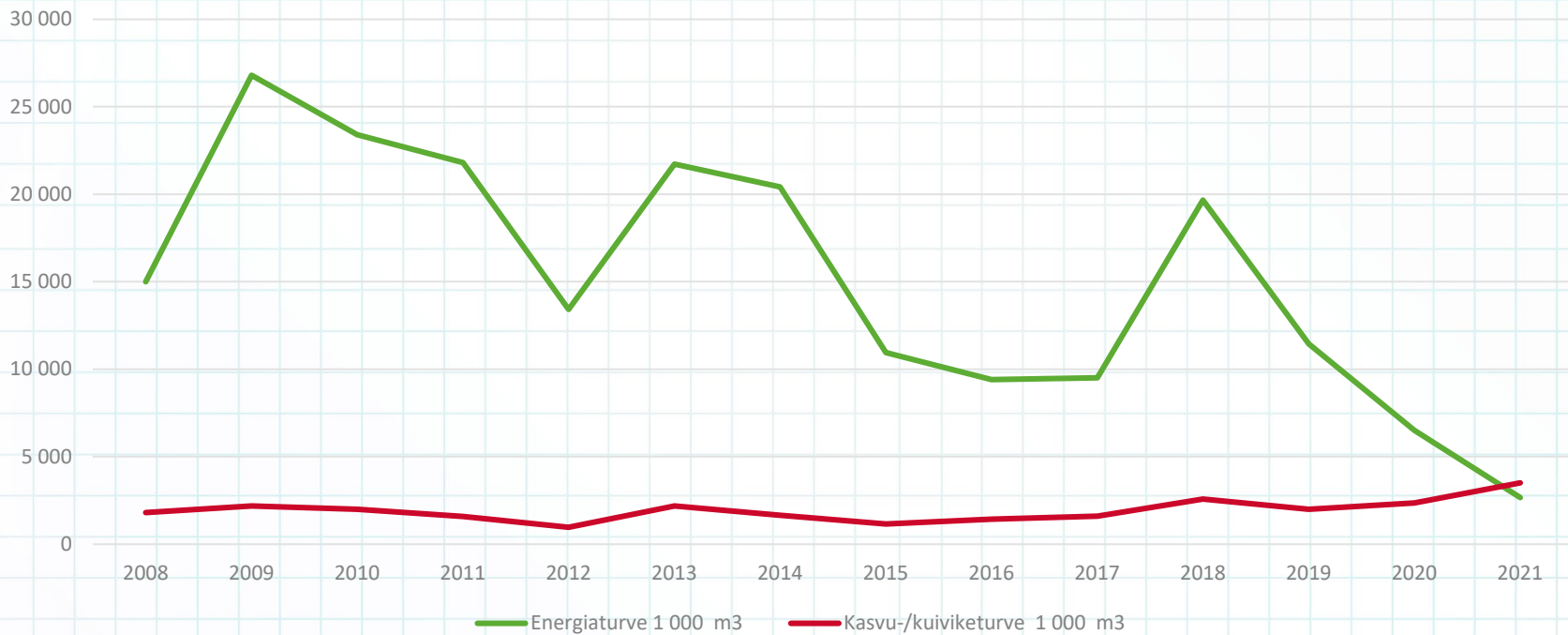
- Suorien työpaikkojen htv on noin 130 ja välillisten työpaikkojen vaikutus noin 300 htv
- Monesti nuorten ensimmäisiä työpaikkoja
- Nuoret kyllä kouluttautuvat ja hakevat töitä muualtakin
- Pitkäaikaistyöttömiä on saatu edes vähäksi aikaa töihin
- Keski-ikä työntekijöillä korkea. Uudelleen koulutus ja mahdollinen muutto haasteena.
- Kokonais pinta-ala noin 1600 ha
- Vuokrattua noin 700ha
- Vesistö-/viranomaismaksuja noin 193000 € vuodessa
- Vesienkäsittely velvoite 2 vuotta tuotannon jälkeen
- Kuka vastaa valvonnasta, jos yritys kaatuu

Tuotannon kehitys Suomessa

- kaavio Bioenergia ry:ltä saaduilla tiedoilla, joissa energia- ja kasvu-/kuiviketurve eritelty
- 2018 energiaturve 21,6 TWh → 2020 2,85 TWh

Turvetuotannon muutos 1000m3

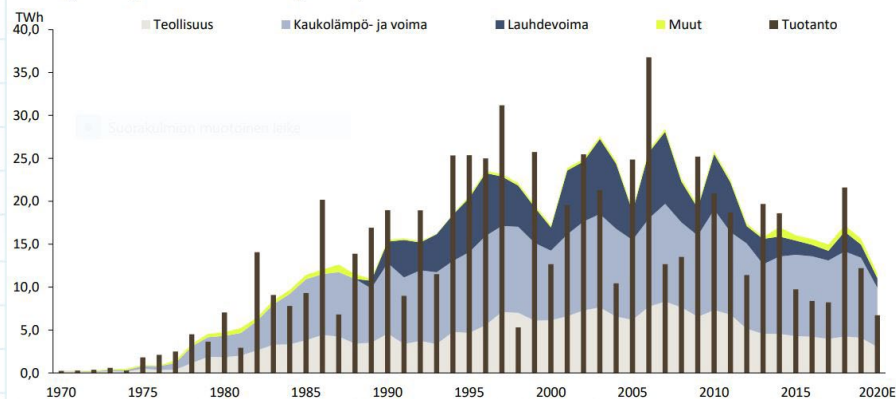

Tuotannon ja kulutuksen kehitys Suomessa

- Afry:n kaavio tuotannosta ja käytöstä
- Energiateollisuuden sähköhinnan kehitys. Tulevaisuus ”mielenkiintoinen”.

Energiaturpeen tuotanto ja käyttö kulutussektoreittain

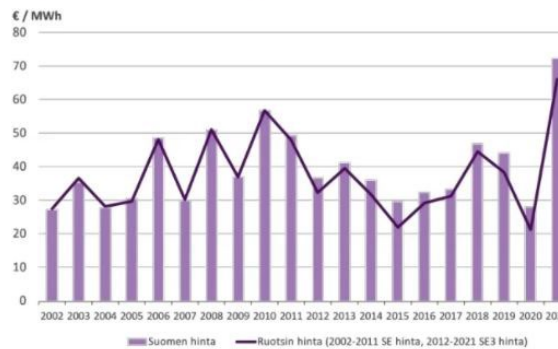
*2020 tiedot alustavia, Q4/2020 perustuen edellisten vuosien Q4 kulutukseen ja alkuvuosi Tilastokeskuksen julkaisuun lukuun. 2019 tiedot jakautumisesta eri sektoreille.
 Lähteet: Tilastokeskus, Bioenergia Oy

2 26.1.2022 COPYRIGHT AFRY MANAGEMENT CONSULTING OY / ENERGIATURPEEN TUOTANTO JA KULUTUS SUOMESSA

Sähkön tukkuhinta Suomessa kasvoi huomattavasti

Sähkön kohonneet hinnat johtuvat monista markkinailmiöistä

• Sähkön keskihinta Suomessa 72,34 €/MWh vuonna 2021

Lähde: Nord Pool

Energioteollisuus

25

12.1.2022

Haasteet hankkeelle/alalle/Suomelle

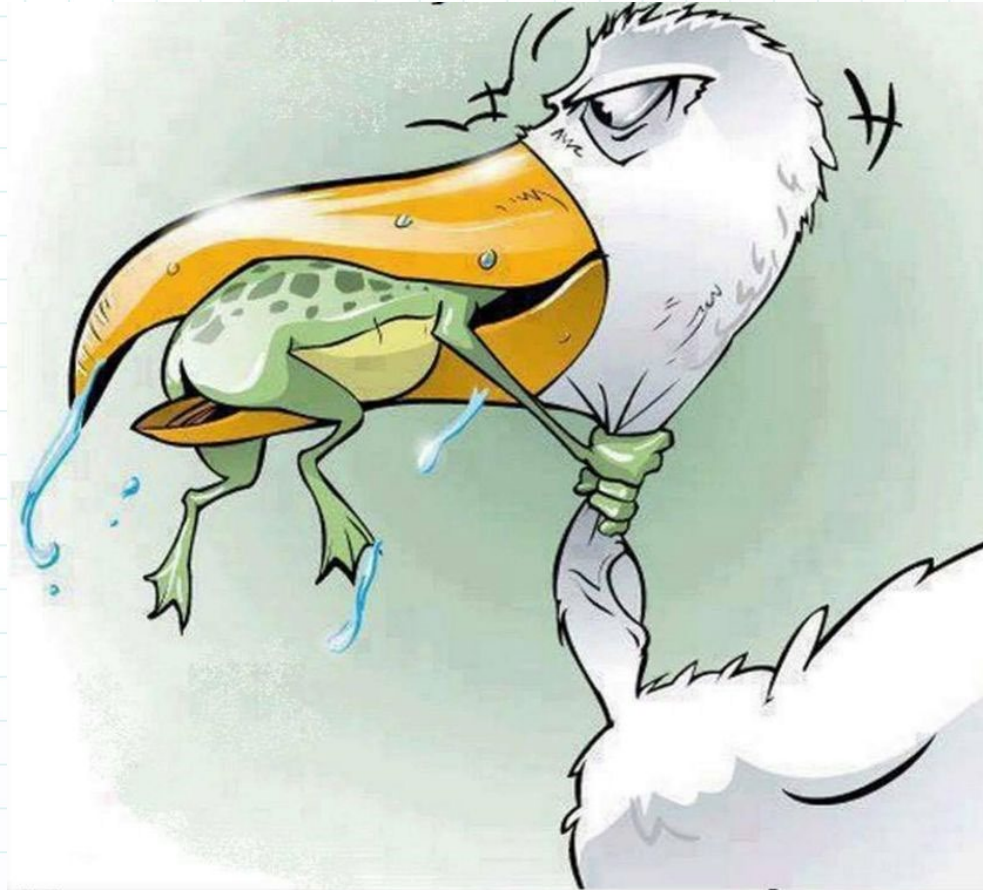
- Yritysten löytäminen, esim. maatalouden sivuelinkeinon harjoittajat
- Urakoitsijoiden tilanne eskaloituu nopeimmin
- Mikäli tulee voimakas energian kysyntäpiikki, niin kuljetus voi muodostua ongelmaksi
- Työntekijöiden jatkotyöllistyminen
- MMM-hankkeita 16kpl, turvemaihin liittyen
<https://mmm.fi/maankayttosektorin-ilmastosuunnitelma/hankkeet>
- Vahingonkorvausten jakoperusteet. Ketä, miten?
- Maanomistajien oikeudet
- Kasvu- ja kuiviketurpeen saanti
- Kovempi isku pohjoiseen K-S:een kuin Kaipola
- **Ukrainan sodan vaikutus?**
- Huoltovarmuusvarastot?
- Energian sähkö/lämpö hinnan kehitys?
- Polttoaineiden yms. hinnan kehitys?
- Keski-Suomen yrittäjillä noin 800 000m³ potentiaali vuodessa.
- Päätöksiä vallitsevassa tilanteessa tarvitaan nopeasti

Vaihtoehdot tuotantoalueiden jatkokäytölle

- Metsitys
  - Kulut 300-1700€/ha
  - Paikka ja uudistustapa vaikuttaa
- Kosteikko
  - Kulut 1000-4000€/ha
  - Ei sovellu joka paikkaan
- Tuuli ja aurinko
- Ennallistaminen
- Muut jalosteet: bio-kaasu, ruokohelpi, energiapaju jne.
- Maanomistajan tuotto-odotus/ha ohjaa, sekä valtion toimet

Kiitos!

Älä koskaan luovuta!!